

ROMÂNIA LA AL III-LEA FESTIVAL INTERNAȚIONAL AL FILMULUI DE LA MOSCOVA

PREZINTĂ

'29

JUPETI

o producție a studioului „București”. **Scenariul:** Nicolae Țic, Eugen Mandric, Mircea Drăgan. **Regia:** Mircea Drăgan. **Imaginea:** Aurel Samson. **Muzica:** Theodor Grigoriu. **Decoruri:** Arh. Liviu Popa.

cu :

LICA GHEORGHIU
COLEA RĂUTU
ȘTEFAN CIUBOTĂRAȘU
GEORGE CALBOREANU
ILARION CIOBANU
COSTEL CONSTANTINESCU
GEORGE MĂRUȚĂ

FORI ETTERLE
TOMA DIMITRIU
V RONEA
SANDU STICLARU
BORIS CIORNEI
DINU GHERASIM
GEORGE MOTTOI

① Vă povestim din viața unei femei; din viața familiei ei, a cunoscuților și a prietenilor ei; din viața și lupta muncitorilor dintr-un orășel minier... Ioana: „Era acum 41 de ani. Mă luasem cu un miner, care m-a adus prin locurile astea de departe, dintr-un sat...” Soțul Ioanei e bun, naiv și foarte sărac. (Actorii Lica Gheorghiu și Gh. Motoi.)

② Într-o dimineață, înainte de a pleca la lucru, soțul vrea să-și ia rămas bun de la copil. Ioana nu-i dă voie, copilul trebuie să mai doarmă. Dar nu-și va lerta această împotrivire întreaga viață. În aceeași zi, la mina „Aurelia” are loc un groaznic accident. 81 de mineri sînt gazați. Printre ei, soțul Ioanei.

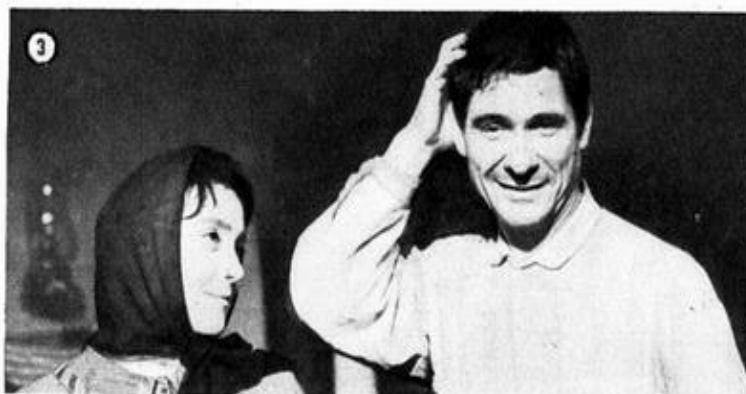

În programul viitor

LUPENI

povestit de scenaristul N. Țic

③ Au trecut trei ani. Ca să trăiască de azi pe mâine, Ioana s-a angajat la mină, descarcă vagonetele... Petre Letean: „Poate că împreună ne-ar fi mai ușor... Trebuie să te văd rizînd...” „Într-o zi vin de la lucru, tu mă aștepți—și o să-ți spun o veste mare!” (Actorii Lica Gheorghiu și Colea Răutu.)

④ Curînd, Petre Letean este arestat. Se apropie criza. Muncitorii se zbat într-o mizerie cumplită și încep să se organizeze — toate acțiunile spre o singură țintă: Greva. Letean, care a participat la greva generală din 1920, nu e pe placul patronilor și oficialităților burgeze.

5 După un timp, Letean se întoarce. În Lupeni și în întreaga Vale a Jiului continuă pregătirea grevei. Guvernul Maniu și siguranța trimit aici provocatori abili: Mateianu, arestat împreună cu Letean, a trădat în închisoare. Înființează în Lupeni un sindicat „independent” vrind să câștige muncitorii de partea lui. Iată o confruntare dintre Letean și Mateianu. (Actorii Colea Răutu și Costel Constantinescu.)

6 O petrecere la iarbă verde, unde-i întâlnim pe câțiva dintre organizatorii grevei. Printre ei, comunistul Varga. Aici se cîntă, se dansează și se iau hotărîri importante.

7 Un moment din pregătirea grevei. Todor baci (G. Calboreanu) și cei patru feciori. Todor baci: „Eu sînt miner și ei la fel. O să mergem cu minerii. Cu ei am mers noi totdeauna.”

LUPENI

8 Greva a pornit. Varga (Ștefan Ciubotărașu): „Cu toții la uzina electrică!”... Muncitorii de la toate minele din Lupeni sînt solidari în acțiune.

9 Alarmat, prefectul a sosit la Lupeni. După consfătuiri cu acționarii și cu trădătorul Mateianu, cere cabinetul primului ministru Iuliu Maniu. „Trebuie să dăm o lecție la Lupeni — spune el — și astfel să zădărnicișm greva generală în Valea Jiului.” Iar guvernul aprobă. În Lupeni sosesc jandarmi, grăniceri: se pregătește masacrul.

10 În curtea uzinei electrice s-au adunat peste 3000 de mineri greviști. Dăneț (Ilarion Ciobașu): „Nu plecăm de-aici pînă cînd nu vom înscrie toate drepturile noastre, negru pe alb – într-un nou contract colectiv.”

11 În zorii zilei de 6 august 1929. Au sosit oficialitățile. Procurorul avertizează: „Sînteți în afara legilor Regatului Romîniei!” Prefectul: „Nenorociților, plecați acasă, altfel, voi da ordin să tragă!” (Actorii Fory Țerle, Toma Dîmitriu, Dinu Gherasim.) Greviștii sînt hotărîți să înfrunte gloanțele. Dăneț: „Credeți că ne-ați speriat? Domnule prefect, ține minte că noi sîntem muncitori, sîntem cei mulți și noi vă hrănim pe toți!” Prefectul trage.

12 Moartea lui Dăneț.

LUPENI

13 22 de luptători greviști au căzut eroic. Printre ei, Petre Letean. În orașel s-a instaurat o teroare cumplită. Sieriele sînt purtate spre cimitir sub pază puternică. Dar nici o teroare nu poate înfrînge unitatea muncitorilor. 12.000 de oameni au ieșit în stradă și înfruntînd baionetele au ajuns la cimitir... Oficialitățile au intrat în panică.

14 În clipa despărțirii de cei dragi, Varga: „... Cei care au tras în noi, vor da socoteală. Să nu credeți, domnilor, că va trece mult timp pînă ce veți răspunde pentru tot ce-ați făcut, pentru viața noastră grea, pentru mizeria în care ne creștem copiii... Iar voi, scumpii noștri tovarăși care ați căzut, veți rămîne de-a pururi în inimile noastre – și în memoria generațiilor care vin, ca eroi ai clasei muncitoare!”

ROLUL MEU PREFERAT

Care din rolurile jucate de dumneavoastră v-au interesat cel mai mult?

*I*ubesc din tot sufletul cinematografia și sînt bucuroasă că am avut prilejul să joc pînă acum în cinci filme: ERUPȚIA, AVALANȘA, SOLDAȚI FĂRĂ UNIFORMĂ, LUPENI 29 și TUDOR VLADIMIRESCU. M-am străduit la fiecare să „întrec în rol”, potrivit specificului și caracteristicilor sale și socotesc că primele trei filme au constituit doar debutul meu pe ecran.

Întîlnirea cu rolul cel mai important e aceea prilejuită de filmul LUPENI. Această operă cinematografică de mare amploare și-a propus să redea pe ecran eroica luptă a unuia dintre detașamentele de frunte ale clasei

Lica Gheorghiu

noastre muncitoare — minerii. Prin semnificația socială a temei, prin complexitatea problemelor puse, sarcina realizării artistice a filmului LUPENI necesită un efort deosebit, implică o mare răspundere. De unde și emoția mea cînd regizorul Mircea Drăgan mi-a propus rolul Ioanei. Personajul trebuia să illustreze viața unei femei simple, care se transformă și se îmbogățește sufletește printre minerii dîrji ai Văii Jiului, Ioana, al cărei prototip trăiește și azi la Lupeni, dornică să-și întemeieze un cămin și să-și facă un rost alături de tîndrul miner pe care îl iubește; se mărită cu el și vine în Valea Jiului. Vieții de mizerie pe care o cunoscut-o la ea în sat îi urmează viața aspră, grea și plină de primejdii a minerilor, așa cum era ea pe acele vremuri. Soțul Ioanei moare într-o catastrofă, datorită condițiilor inumane de lucru. De acum încolo Ioana va trebui să muncească din greu în mină ca să-și cîștige plinea necesară ei și copilului. Sînt suferințe care lasă urme adînci nu numai pe față dar și în sufletul ei.

Ea-și regăsește fericirea alături de un muncitor, un revoluționar cu suflet mare, Petre Letean. Prin el începe să cunoască lupta plină de dăruire de sine a comuniștilor, a muncitorilor revoluționari. Dar încă o dată soarta o lovește nemilos.

În eroica grevă din vara anului 1929, ale cărei imagini impresionante constituie după mine o mare reușită a filmului, Letean este împușcat.

Dar, cu tot deznodămîntul tragic, sfîrșitul filmului este pătruns de un optimism viguros. Singele luptătorilor de la Lupeni nu s-a vărsat în zadar. Ioanei îi este dat să trăiască triumful cauzei pentru care a căzut soțul ei, să vadă Valea Jiului transformîndu-se dintr-o Vale a plîngerii într-o Vale a bucuriei.

Pentru mine este o mare satisfacție de a fi avut prilejul să dau viață personajului Ioanei.

Chipul ei moral mi-a inspirat pasiune pentru a-l intruchipa, căutînd să mă identific cît mai mult cu rolul. Un mare stimulent a fost pentru mine modul remarcabil de interpretare al valoroșilor noștri actori: Ștefan Ciobotărașu, Colea Răutu, Gheorghe Calboreanu și ceilalți. Toți realizează creații minunate pe care, sînt sigură, spectatorii le vor aprecia.

Vreau să subliniez de asemenea faptul că întreaga echipă de actori s-a încadrat în spiritul general al scenariului, imprimat de regizorul Mircea Drăgan, căruia îi sînt caracteristice o concepție clară, un mod organizat de lucru, o îndrumare precisă a actorului spre un stil de joc sobru și firesc. Merită relevată de asemenea munca pasionată a operatorului șef al filmului — Aurel Samson. De asemenea aș vrea să menționez masa de actori anonimi — mineri din Valea Jiului, care s-au încadrat cu entuziasm în munca colectivului nostru, dînd filmului o puternică amprentă de autenticitate.

Acum, după o muncă intensă, urmăresc cu emoție, alături de colegii mei, reacția spectatorilor. Publicul va judeca dacă și în ce măsură noi am știut să dăm acestei teme minunate reflectarea artistică pe care o merită.

În filmul TUDOR VLADIMIRESCU am fost distribuită într-un rol cu totul diferit: al Aristiței Glogoveanu, femeie instruită și sensibilă, dar plină de contradicții. Ea înțelege forța personalității lui Tudor și superioritatea lui morală asupra tuturor celor din jur. Dar, Aristița nu-și poate birui prejudecățile și nu este în stare să se smulgă din mediul căruia îi aparține. Se înțelege că aici stilul interpretării a fost altul, legat de caracterul specific al personajului.

Ce filme străine v-au reținut atenția în ultimul timp?

Printre filmele străine aș remarca, printre altele, deși nu toate aceste filme au merite egale: NOUĂ ZILE DINTR-UN AN, COPLĂRIA LUI IVAN, DIVORȚ ITALIAN, ABSENȚĂ ÎNDELUNGATĂ, DRUMUL SPRE ÎNALTA SOCIETATE, BĂTRINUL ȘI MAREA și altele.

La Festivalul de la Cannes 1962 am văzut numeroși interpreți buni, stăpîni pe toate tainele meseriei. Amintesc dintre aceștia pe Sophia Loren, Mel Ferrer, Charles Boyer, Marcello Mastroianni, Jeanne Moreau, Lev Niculin.

Ce proiecte de viitor aveți?

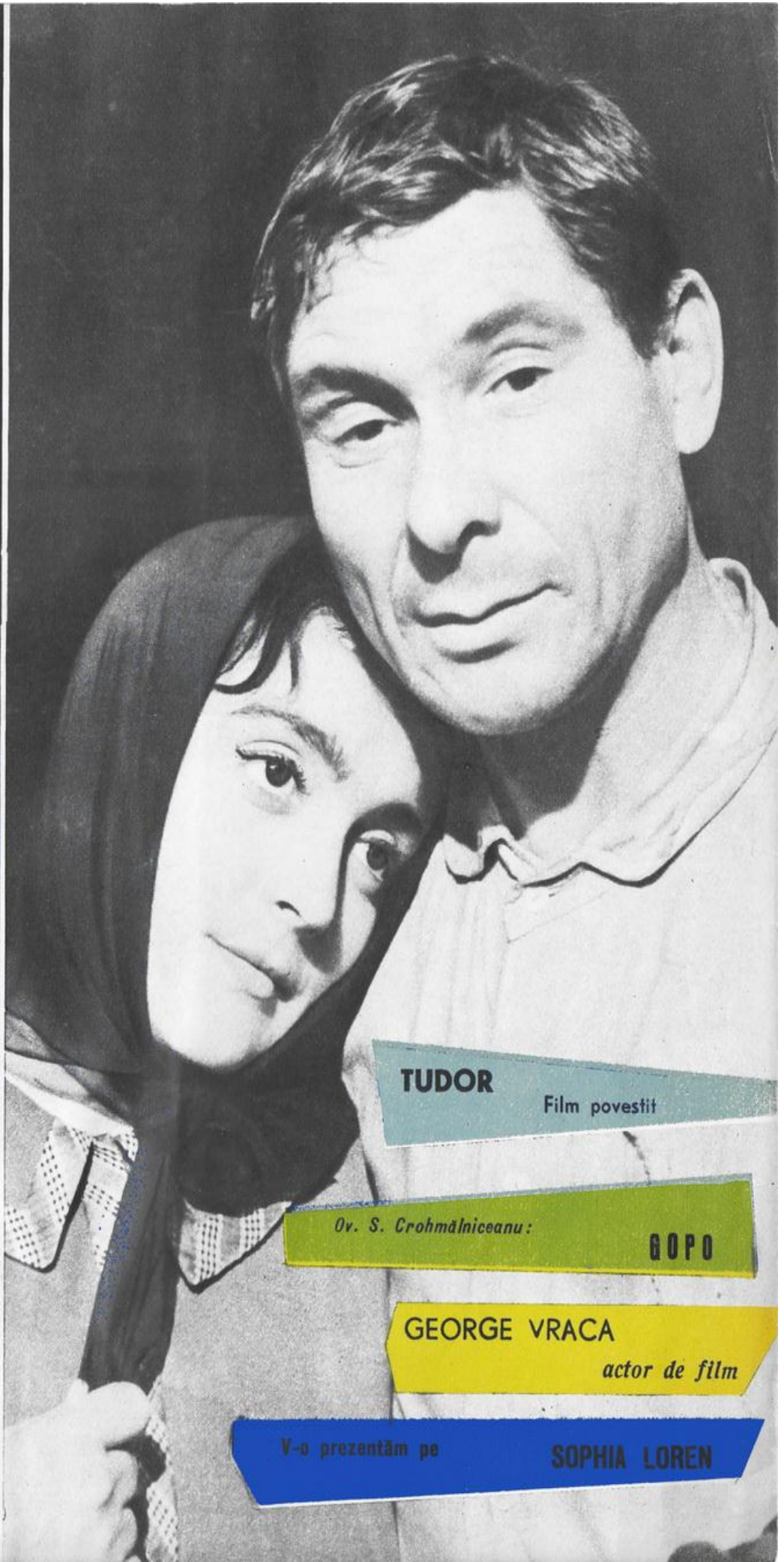
Nouă, lucrătorilor cinematografului românesc, ne revine sarcina de onoare de a oglindi pe ecran marile prefaceri din țara noastră, chipul omului nou, constructor însuflețit al socialismului.

Dorința mea este de a interpreta și în viitor roluri în filme cu o tematică și un conținut bogat în idei.

(Reprodus din „Contemporanul” nr. 863/1963)

CINEMA

REVISTĂ LUNARĂ DE CULTURĂ CINEMATOGRAFICĂ — Nr. 2 — 1963

TUDOR

Film povestit

Ov. S. Crohmălniceanu:

GOPO

GEORGE VRACA

actor de film

V-o prezentăm pe

SOPHIA LOREN